

4a.5.2

14b (משנה ג) → 15b (סיום הפרק)

ויהיאל ועזיהו ונחת ועשהאל וירימות ויוזבד ואלאל ויסמכיהו ומחת ובניהו פקידים מיד כנניהו ושמי אחיו במפקד יחזקיהו המלך ועזיהו נגיד בית האלהים: דה"ב לא, יג	(1)
והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש: שמות כח, ה	(2)
ויאמר ה' אל משה פסל לך שני לוחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלוחת את הדברים אשר היו על הלוחת הראשנים אשר שברת: שמות לד, א	(3)
והיה כצאת משה אל האהל יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה: שמות לג, ח	(4)
ככה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים: במדבר טו, יא	(5)
לא תסיג גבול רעה אשר נבלו ראשנים בנחלתך אשר תנחל בארץ אשר ה' אלהיך נתן לך לרשתה: דברים יט, יד	(6)
מתן בסתר יכפה אף ושחד בחק חמה עזה: משלי כא, יד	(7)
אשרי משקיל אל דל ביום רעה ומלטהו ה': תהלים מא, ב	(8)
וישכח ישראל את עשהו ויגן היכלות ויהודה הרבה ערים בצרות ושלחתי אש בעריו ואכלה ארמנתיה: הושע ח, יד	(9)

I. בית המקדש (in משנה ג, marked as ב, בבלי): guidelines for leadership positions in the

a. Overall minimum: 7 מרכולים and 3 גזברים

i. זרייתא: also a minimum of catholics (overseeing the treasury) –alluded to in v. 1

1. Procedure: when putting seal on bunches of coins, גזבר seals and gives to אמרכל,

a. אמרכל: adds seal and gives to מלך, who adds seal and gives to כה"ג, who adds seal → מלך

2. When unsealing: goes in reverse order, each officer undoing his own seal, until גזבר opens up

b. Position minimum: never fewer than 2 (in anything involving funds)

i. Allusion: v. 2

1. Tangent: אנדות about wealth and power, vv. 3-4

c. Exceptions: אלעזר (overseeing curtains) – the public accepted them

II. משנה ד (in משנה ג, marked as ג, בבלי): the seals (per משנה א – first officer mentioned was in charge of חותמות)

a. 4 seals: written in Hebrew: עגל (calf), זכר (ram), גדי (kid), חוטא (special for מצורע who is not impoverished)

b. חוטא עשיר (מצורע who is impoverished) and חוטא דל (for impoverished מצורע) written in Aramaic: גדי, דכר, עגל, דל

i. עגל: used with all cattle – male/female, older/younger (3/10 איפה of flour; 1/2 הין of wine and oil)

ii. גדי: used with all flock – male/female, older/younger – except for ram (1/10 איפה of flour; 1/4 הין wine & oil)

iii. זכר: used for rams (2/10 איפה of flour; 1/3 הין wine and oil)

iv. חוטא: used only for 3 animals brought by מצורע

1. Note: חוטא דל (חוטא דל) need 5th נסכים → to be brought from שמן required בן עזאי

2. Question posed: what are the נסכים of רחל (she-lamb in its 2nd year?)

a. Answer: from משנה ג – גדי is valid for male, female, old and young → like גדי (yearling)

c. מדרש הלכה: on v. 5

i. לשור האחד teaches that we don't distinguish between older (פר) and younger (עגל)

1. In spite of: the consideration that just as we distinguish between lamb and ram...

ii. לאיל האחד: we don't distinguish between 2-year old and 3-year old

1. In spite of: consideration that just as we distinguish between yearling and 2-year old...

iii. או לשה בכבשים: we don't distinguish between female yearling and female 2-year old

1. In spite of: consideration that just as we distinguish between male yearling and ram...

iv. או בעזים: we don't distinguish between kid and 2-year old goat

1. In spite of: consideration that just as we distinguish between yearling (lamb) and ram...both get 1/4 הין

III. משנה ה (in משנה ה, marked as ד-ה, בבלי, continuation of הלכה ד-ה): process of buying נסכים

a. If someone required נסכים: he would go to "יוחנן", and buy חותמת (for proper amounts)

b. Then: the מקריב would go to "אחייה" and get the נסכים, giving him חותמת

c. At end of day: "יוחנן" and "אחייה" would meet; "אחייה" would hand over חותמות and "יוחנן" would give him money

i. If: the funds were short, "יוחנן" would pay from his own pocket

ii. If, however: there was an overage – it would go to הקדש על העליונה, as הקדש

d. If: the donor lost his חותמת (between buying it and trading for נסכים), they would wait until evening

i. Only if: "יוחנן" found that overage in funds, they would give it back to the donor

ii. They would write: the day of the week on the חותמת, to prevent deceitful people from taking advantage

1. And: to prevent any deceit, they'd write the משמר, the week and the month (impossible to match)

- IV. **משנה ו** (*in בבלי, marked as ד הלכה*): the two offices in the עזרה – “לשכת השאין” and “לשכת הכלים”
- a. **לשכת השאין**: pious people would put money in there discreetly
    - i. *And*: **עניים** from important families (extra shame in taking **צדקה**) would take from there
      1. *Aggadic excurses*: stories of **ארץ ישאל** and **צדקה** (vv. 6-9)
  - b. **לשכת הכלים**: anyone who wanted to donate a **כלי** would throw it in there
    - i. *Every month*: the **גזברים** would open it up
      1. *If*: they found a **כלי** that was useful for **בדק הבית**, they'd keep it for that purpose
      2. *But if*: it had no appropriate use, they would sell it and funds would go to **בדק הבית**
    - ii. **בריייתא** (*after “fixing” text*): **קדשי המזבח** may “take” what is fit for them from **בדק הבית**
      1. *But*: **קדשי בדה”ב** may *not* take what is fit for them from **קדשי מזבח**
      2. *Challenge*: from our **משנה**, which allows **הקדש** to be sold and used for **בדה”ב**
        - a. *Answer (ר’ חזקיה)*: our **משנה** refers to use for the *office* of **בדה”ב** – not for the general fund